

skimi činovnici. Nit nespominje potvrde kazne sa strane zemaljskoga odbora, o kojoj potvrdi kazne govor i § 27. zakonske osnove o mirovinah. Činovnik naime, da bude kažen od občinskoga zastupstva i na to da izgubi službu i pravo na mirovinu, nemože biti kažen tako, ako to nebi potvrdio zemaljski odbor. Ovomu bi se vlast u ruku bila.

Kazne su po § 14. ukor, globala do 200 kruna, smetnuće sa službe. Spominje se i nekakav utok, al se nekaže na koju oblast.

Kad se nebi disciplinarna vlast obćine uporavila ili nebi bila dostatna, tad će namjestačstvo sporazumno sa zemaljskim odborom moći kazniti i smetnuti sa službe one činovnike, koji nebi vršili svojih dužnosti — tako § 15.

Činovnike krive zlostina, ili prekršaja žudnje za dobitkom ili protivne javnomu čudoredaju, moć će smetnuti občinski glavar i dati na znanje u 8 dana občinskom zastupstvu. Tako § 16. i 17.

Po § 18. činovnik, smetnut sa službe u jednoj občini, neće moći ni u drugih biti namješten, osim u slučaju osobitih obzira privolom junte i namjestačstva.

Potanje ustanove gleda disciplinarnoga postupka i u obće za provedenje ovoga zakona izdati će namjestačstvo sporazumno sa juntom. Tako hoće § 19.

Po § 20. morat će činovnik hoteći napustiti službu, otkazati ju tri mjeseca prije.

Po § 21., osim slučajeva smetnuća sa službe disciplinarnim putem ili uslijed sudbene odsude, neće se činovnika definitivno namješteni moći odustići nego kad se dokaze da su nesposobni, i onda dati njim pripadajući mirovinu.

Po § 22. je občinam rok za provedenje ovakova zakona ustanovljen na tri godine.

U § 23. su ustanove glede onih tajnika i blagajnika, koji su već možda stalno namješteni.

Ovakve zakonske ustanove, po § 24., nebi valjale za obćine sa posebnim štatutom.

§ 25. ustanovljuje, da bi se ovim zakonom stavilo izvan kriposti sve ustanove občinskoga reda za Istru od 10. jula 1863., koje nisu u suglasju s ovim zakonom. Valjalo bi ustanoviti koje.

Poslednjim § 26. ustanovljuje se, da bi imao ministar nutarnjih poslova provesti ovaj zakon.

Ovakoru nesnagu, kako ju predlaže junta, valjda neće.

Austro-Ugarska i Rusija.

Izvještaj iliši exposé, što ga je podao ministar izvanjskih posala grof Goluchowski dne 7. o. m. obim delegacijama u Budimpeštu i izvanjskoj politici Austro-Ugarske, prošao je juče kroz rečeta i sita domaće i izvanjske štampe. Većina izvanjskih listova hvali ministrova razglasavanju radi njegovog nastojanja oko sačuvanja mira, koji je glavni uvjet stalnom prosvetljenu i gospodarskom napredku.

Domaći listovi prosudjuju izvještaj grofa Goluchowskoga svaki sa svog stranackog gledišta.

Službeni listovi nevode u tom izvještaju drugo nego li nenadkritljivo remek-djelo diplomatskog znanja, državničke vistine i mudrosti.

Zagovaratelji trojnoga saveza zadovoljni su i sretni, što je ministar izvanjskih posala posvetio svoje prve riječi trojnomu savezu, o čemu neima spomena u priespolnomgovoru. Trojni savez će se obnoviti, jer su na to pristale već savezne vlasti.

Na umirenje protivnika trojnoga saveza naglasio je grof Goluchowski i daljnji obstanak dvojnoga saveza, t. j. između Rusije i Francuzke, kojemu da je glavna svrha uzdržanje sveobeg mira i koj da popunjava trojni savez.

U svojem razglasavanju zadržao se je ministar neobično dugo o sručnih odnosušajih, koji vladaju između naše monarhije i Rusije. Razloživ povod i svrhu tim prijateljskim odnosnjem, izreće svoje duboko osvjetljenje o tomu, da će se u Petrogradu odlučujući kragovi držati vieno i točno prenenih obveza napram našoj monarhiji poznatim ugovorom od g. 1897.

U slijedećoj sjednici austrijske delegacije osvrnula se osobito dvojica slavenskih delegata na onaj dio ministrova izvještaja, koji govorio o odnosnjih Austro-Ugarske napram Rusiji.

Ceski delegat dr. Kramar reče, da je ministru zahvalan za osobito toplice, što ih je posvetio sporazumu sa Rusijom, i te ne s narodnim uzrokom. Česi da neprosudjuju sporazumak sa Rusijom, kao što Niemci trojni savez, kao narodnu stvar srca, već što su uvjereni, da sručan, iskren i prijateljski odnosnj sa Rusijom pruža narodom jedno od najboljih sredstava za očuvanje mira i za održanje položaja naše monarhije u europskoj politici. Govornik misli, da se postojeće stanje na Balkanu neda održati, osobito u Albaniji napram Italije. Običnom viestnom nedaju se više riesiti balkanska pitanja. Znati bo valja, da je sva balkanska politika posve drugačija pristupom Njemačke u nju, vršenjem pokroviteljstva od strane Njemačke u Carigradu i narodnim težnjama Italije na istočnoj obali jadranskoga mora.

Ovo stanje omogućiti će možda, da se uz očuvanje pravednih zahtjeva balkanskih naroda glede slobode, nezarisnosti i slobodnog gospodarskog razvijanja stvoriti sa Rusijom stalno sporazumljenje, koje bi bilo najboljim jamstvom proti svakom iznenadnjenu budućnosti.

Hrvatski delegat vitez Vuković reče, da se nemogu omaložiti zasluge trojnoga saveza za očuvanje mira, nu on pita, da li se nebi mogao očuvati mir za Austriju i bez trojnog saveza i da li je taj savez za nju koristan. On dvoji o tom. Italija ide za tim, da nam otme nekoje pokrajine; ona ošteće naše trgovачke probitke u Albaniji, u južnih naših pokrajina nanaša silnu štetu našim vinogradarom, našoj trgovackoj mornarici i našim ribarom. Njemačka pak osim što vredja narodna čuvstva Poljaka u Pruskoj, grozi nam se na gospodarskom polju, da će nam zatvoriti svoje granice i uništiti naše trgovacke odnose sa iztokom.

Nas odnosnj napram Rusiji — reče govornik — jest vrlo dvojben. Mi vršimo na Balkanu oružničku službu, te nam prijeti pogibelj, da ćemo u onom času, kad bi mogli vidjeti Rusiju na Balkanu, biti osamljeni. Nasi probitci na Balkanu mogli bi biti dobro zastupani i bez trojnog saveza. Mnogo više imalo bi se preporučiti sporazumljenje sa Rusijom u balkanskih pitanjih. Mi nesmijemo ostati stojići pred vratinama Turške, koja se raspada.

Većina ruskih listova izjavlja se poljno o izvještaju grofa Goluchowskog čitici, kako je sporazumak između Rusije i Austro-Ugarske čvrsto sredstvo za osiguranje mira i reda na Balkanu, i kako je prijašnjeg sporazumljenja posve nešto između objiju velevljastih.

Znajući, da će mnoge od naših čitatelja zanimati ono mjesto u izvještaju ministra izvanjskih posala o prijateljskim odnosnjem između Austro-Ugarske i Rusije, priobčiti ćemo isto naknadno, ako nam prostor dozvoli, u cijelosti.

Učiteljska mirovina.

Kao što su učitelji u svemu zadnjim takovi su i u uređenju mirovine ili penzije. Sad, pošto se glasa, da bi se doskora imao olvoriti istarski sabor, trebalo bi i te učiteljske mirovine nešto pravednije i postupnije uređiti. Nek se nitko tu neizpričaje, da se je već lanske godine učiteljima povisilo plaće, zar će se opet o

njima! Ono što nevalja, treba izpraviti, pak se čuđimo što se već lanske godine, pri godom uredjivanja plaće, nije i te mirovine uređilo.

Po dosadanjim zakonima nedobivači do 10 godina službe nikakve mirovine, već samo odpravnim jednom za utiek u iznosu od jedne i pol godina svoje plaće. Nakon deset godina službe pripada mu trećina plaće; nakon petnaest tri osmine i tako dalje za svakih pet godina po jedna osmina više. Godine službe počinju se računati poslije položenja izpit učiteljskog godišnja.

Prije svega nije ni najmanje pravo, da se učitelju računa službu jedva od izpita usposobljenja, kad se svim drugim činovnicima računa od nastupa u službu. Zašto bi učitelj one dvije godine službe, kojih najmanje moraju proti dok položi taj izpit, morao izgubiti kao da nije ni službovac? Onda njegova ciela služba neiznaša 40 godina, već najmanje 42 godine, a obično i više. Svi priznaju, da se tu hoće željezni prsa za izdaranje 40 godina u skoli, a kako po ovom vidimo, po zakonu ni to nije dosta za cielu službu.

Druga nepravica jest, da ako učitelj postane bez svoje krivnje prije 10 godina službu nesposoban, da ga se jednostavno odpravi, davši mu godinu i pol plaće, a kad to pojede, što te tad? I to bi trebalo urediti kao kod državnih činovnika, odrediti mu neki godišnji iznos, kojim bi mogao kukavno izlaziti.

Da mirovina dalje raste samo svačih pet godina za osminu plaće, opet nije pravo, jer se može dogoditi slučaj, da neko umirovne baš nekoliko mjeseci prije nego li mu se navrši pet godina i to izgubljene jedne osmine, što nije malenkost, za siromašnog učitelja. Nek se i to uredi polag državnih činovnika, naime nakon 10 godina službe 40% plaće, a za svaku daljnju godinu službe 2%, čime se nebi nista gubilo.

Jos nepravednije i nečovječnije nego li učiteljske mirovine, uredjene su mirovine njihovih udovica i sirota. Po dosadanjem zakonu učiteljska udovica dobiva trećinu poslednje plaće svoga supruga, a imade li neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjskih mirovine a neobskrbljene djece, skupa sa ovom najviše polovicu suprugove plaće. Pominjamo, kako će biti sjajna ta udovica trećina ili sa neobskrbljenom djecom, polovica plaće učitelja trećeg reda, a tih je polovica. Hoće li moći ta siromašna udovica, a osobito imade li mnogo djece, time izlaziti? Zašto se sebi to uredi poput udovičkih i sirotinjski

nisu sami
i
na službe,
zbilja na

nisu na-
mre ura-
službe —

odrekli
n putem
i jedan-
ne službe
a vreme
ostrukum

ek posto-
na, ima-
že ugra-
svojog
mir bez
koji je

ca uči-
2. ima
stalnom
umrši
službe,

preko
da udo-
irovini:

ka, koja
poza-
sama
— hez
nos za
ine od
objeljen
ne diete
je prije

elja ili
te se
eljica,
maju,
navr-
otinj-
na za

ji još
ovinu
e ne-
kove,
spada
ovice

stanu
re u
pada
ob-
nosu
po-
plaću

udo-
po-

, pa
i da
gove
svo-
osno
rtini

1 za
iro-
na-
na-
os, se
koji
pri

na
e i
bu,
ob-

arti
na-
aju

Prilog broju 38. „Naše Sloga“.

§ 13. Dosadanje odredbe, koje se tijekom obskrbe učiteljskog osoblja i njihovih udovica i siroti, ostaju u krepsti, dokle se ne protive odredbama ovog zakona, sa sledećim izuzetcima:

1. U prava, što po ovom zakonu primaju udovicama i sirotima jedne učiteljske osobe, ne dira to, što je ovaj zadnjeg svršio samoubojstvom.

2. Razstavljeni žena jednog učitelja gubi prava, što joj primaju po ovome zakonu, samo tada, ako je dokazano, da je s njezine krivnje razstava uzsljedila.

DOPISI.

Lošinj, 6. maja 1902. (Glagoljica i krčki diec. Sinod.) Već se više od godine dana govorio po otocih o Sinodu, koji je prosloga septembra bio u Krku. Po svim se crkvama biskupije čitale dve ili tri biskupove poslanice o tom; a u raznim prigodama župnici su spominjali i obavešćivali vjernike, što je o Sinodu i što će se učiniti; pače držali se prije Sinoda kroz nekonko čedana i blagoslov, kojim su vjernici mnogobrojno prisustvovali, pa, koliko opazisno, s najvećim su zanimanjem o tom govorili — osim onih dakako, kojima je sve, što se crkve tiče, zadnji posav. Stolno biće bilo ujednogna na otocib, koji nije bio više manje upućen i znao, što će se sve na tom Sinodu razpravljati, što će se sve po otoci sv. Stolice mogati odrediti, ali ipak do ovo zadnjih dana — valjda dok nije došla parola i zapovied iz vana, nije se čulo niti najmanjeg prigovora niti nego- ugovaranja. I slavna istarska „Giunta“ je znala za krčki Sinod, pa se već u prvom početku „zaučela“ zau, pače u velikoj svojoj skribi, kao prva pokrajinska oblast, koja prva mora pokazati primjerom po- kornost prema višoj, osobito duhovnoj oblasti, potužujući me pismom svoga pri- slednika Čhersecha htjela vjulja i u svrhu podignuti i posumnuti pak proti Sinodu; ali osim Creskog i našeg Lošinjskog načelnika, nije se, kako se čitalo u „Piccolo“, nijedan strogom malogu i za- klinjanju udavao, naprotiv često se od onih, koji su vidjeli, da je grad Krk Sinod najsvetovanje pozuravio pa da je i isti načelnik prisustvovao kod svećenosti.

Sada, posto se sinodalmi zaključci počeli izvaditi, vjernici, po glasovih koji doprino do oviranja, primile odredbe mino, kako primile i pive viesi o njima pred godinu dana — samo ovđe onđe, što je posve razumljivo i slavitljivo, izraze se koji god, ma dobro je i hepo ovako, i ovi blagoslovi svaki blagdan, i blagoslovi polja itd., ali i onaj naš drugi običaj je bio hep, već smo bili naučeni na ono, po Šća- vetu smo već znali na pamet svu itd.; — tek ovuda po Lošinjskom dignula je camorra buku tobože proti uvedenju glagoljice, ali ne odmah, jer nije bilo razloga, ta od vajkata je bilo hrvatski do- tično staroslovenski u porabi u crkvah na otoku Lošinjskom, pa i u samom jednom i drugom Lošinju do nazad 30—40 god.; nego se tekar podelo bučiti, poslo su „Istria“, „il Piccolo“ i drugi koji službeni organ donesli instrukcije. Razvukla se po tu novinu, da se po Lošinjskom „uvele“ glagoljica, da se u Lošinju „pre- gane“ guli uti u glagolito i... perfino ancora ogni domenica si canta dopo la Messa li Te Deum nel glagolito! I Cadoni se tim glusovinu začudimo, jer prije nismo bili ništa tuli o „tim pronjeniam“.

Znatiželjni priskrbniči si jednu knjigu od Sinoda, da vidimo crno na bijelom, što se to nova u pogledu glagoljice uvelo u Lošinju, pa oslušnu ne malo razočarani, kad nem pokazale natiskano, da u Lo- šinju ostaje sve „status quo“; t. j. tako je bilo do sada. Kako to, pomislimo, da se nasi izodi smutli radi nekakvog uvedenja glagoljice, kad se je na žalost, jer čitamo svojim očima crno na bijelom, uzakonila i portulanom plovana.

bila uvedena kroz zadnjih 40 godina. Morali bi dakle svi pravi Lošinjani bez iznimke prosvjedovati proti latinici u nasoj crkvi, koja sada postaje zakonitom, jer stano nema 5% Lošinjana, starijih od 25 godina, koji nisu bili pod pojmom starim našim. Morino m kršćeni hr- vatski; jednom zgodom smo vidili u plava vaskom uredu, da su u starih lošinjskih maticama rodjenih i umrlih naši stari Vidulići, Kožulici, Katarinići, a samo po sebi se razniji Taraboeća, koji su od Suska, i drugud zapisani glagoljskim slovima, a danas upravo dobitimo jedan diec. Šewalizam, pa čitamo na str. 36., da su u Malom Lo- šinju maticu rodjenih do g. 1709., a u Velom Lošinju do g. 1732. pisane samo glagoljskim slovima; još više smo toga do- znali, tako, da se je g. 1647. prigodom kanon. vizite biskupa Valerija de Ponte u Velom Lošinju kurat M. Blagaj, a isto tako u Malom Lošinju kurat M. Božićević (dosao je iz Firence kao Vidulići i Taraboeća...) podpisao glagoljski i glagoljski sastavio inventar crkveni; i taj isti kurat M. Božićević, kako čitamo na istom inwestitu, bio je prvi malošelski plovjan — dakle čisti glagoljaš, koji se nije ni podpisivao latinskim slovima; tekar početkom prošloga vječka (19) potekoće se ju pot zaštitom autijskog činovnika raditi u Lošinju proti glagoljici i voljom biskupu Rakamarića počela se je uvađati latinska, a „sv. Congre- de Prop. Fide“ pisala je 12. septembra 1804. radi toga, kako smo smisli u istoj knjizi Sinoda, istom biskupu osorkom i d'invigilare, perché si conservi il Rito, che tu di vantaggio allu catholicu Reli- gione.... Sarà poi della sua sollecitudine per la conservazione del Rito Slavo- Latino il rendere istruita questa S. Con- gregazione“. I danas na žalost malošelska i veloselska crkva je proti volji sv. stolice potužena, a krčki sinod je tu nepravu još potvrdio. Pa i sve ovo dukle, što je don Roko zadnjih 20 godina u V. Lošinju ukinuo hrvatskog, a uveo latinskog, koji je i danas ugovara pak nu kojesta; — i sve ono, što se je u zadnje vrieme kod procesija, sprovođu, misa itd. osobito pod glasovitim don Leopoldom, promjenito u Matom Lošinju, postaje zakonom!

Governo se i čitalo po novinah, kad je biskup Almatti dolazio u Krk, da je on iminas, da je: „più papabile del papa stesso, più romano-cattolico di tutti i cardinali“ — o čem se donsu i sami kardinali osvjeđočimo, pošto slušasmo ovoje dve njegove propovijedi, pa vas radi toga neadebam u glavu, kako je mogao na Sinodu jednostavno potvrditi onake ne- pravde, priznati ono potuženje naše crkve, sto je sama sv. stolica početkom 19. stoljeća juš odsudila a bez doveje i sada odsuduje, premda naši irredentasti i u napreta s bećkim Nuncijem, kao da bi on njim bio na ruku. Ali da, na Sinodu se je valjda tako moralo zaključiti, jer se već onđe, da je sve učinjeno u sporazumu sa sv. Stolicom — a za Lošinju nije ni moglo drugačje biti, kad su bili, kako kazu, — u konviku, gdje se radio i uređenju liturg. jezaka don Roko i don Franca Craglietto. Tko bi dakle imao razloga biti nezadovoljan, prosvjedovati u Lo- šinju? Oni možu, kojim je „Piccolo“ sve? Ta omi u obice ne idu u crkvu; pobužnost je za njih deseti brig, kako se je upravo ovih dana izrazila jedna osoba o nekomu, koji da je u „Pravoj Našoj Slogi“ upravljao biskupa, otvoreno pismo puno laži i dezobraznosti: „per Siunia ze lo stessa pregat o nel arabo, o nel glagolito o nel latino, o se voile anche nel chines“. Štvrne očake, ako je što huo putuzeli, morao je na konviku ustati na obranu glagoljice i odlučno zahtjevati, da se opet uvezpostavi u svoje staro pravo. Ali, dakako, to nebi odgovaralo cilju, za kojim ide camorra i... bio bi za ljudi sličnog kova odveć pametan korak. (Konac sledi)

Iz carevinskoga vjeća.

Beč, 14. maja 1902.

Poslije devet dana pretrgnuća sastala se je zastupnička kuća opet prekjucer.

Razpravljao se proračuna ministarstva željeznicu.

Govorili su razni governici i ministar željeznicu vitez Wittek. Medju zastupnicima svakako najstvarnije češki zastupnik inžinir Kaftan. Željeznicu su dosad složile državne što privatne. Državne nose jako malo dobitka, privatne koje više koje manje. Kod privatnih osobito troši se razmjerno mnogo na kojekakve predsjednik i sayjetnik. Svi governici, a među njima osobito Kaftan, zahtjevaju da se sve željeznice podržave. Kad bi bile sve podržavljene, i kada bi uprava bila samo jedna, onda tek moglo bi se suditi, koliko bi mogle željeznice državu nositi, onda bi se eventualno mogle i tarife za prevoze sniziti, onda bi se moglo i na to misliti, da se poboljšaju gdje treba plaće koli činovnikom toli u obične službenikom kod željeznicu. Težak je njihova služba i puma odgovornosti pa jih treba koliko je moguće u obzir uzeti. Dok ne budu željeznice državu više nosile, dotele se veli da će se jedva moći što učiniti. Nek' se dakle čim prije sve podržave, nek bude samo jedna, netrošna uprava, pak će onda sve ići, kako Bog zapovjeda.

U Viškovu u Moravskoj bio je dne 4. t. m. javni sastanak. Govorilo se je prežestoko za vladina povjerenika, pak je sastanak raspustio. Ljudi se nisu htjeli odstraniti. Kod nasilnoga razrješivanja bio je njeki Petar Tauš od žandara proboden. Zast. Tresl je soga postavio prešan predlog, predstavljajući da je Tauš umoren. Ministar-predsjednik je izjavio, da je žandar samo slučajno, nehotice probio Tauša, da je Tauš živ, i da će kako se javlja iz Brna, gdje je u bolnici, na skoro ozdraviti.

Ceska akademija znanosti, književnosti i umjetnosti imenovala je svojim počastnim članom među ostalima takodjer glasovitoga ruskoga spisatelja Lava Tolstoja. Pokrovitelj akademije, prestolonaslenik Fran Ferdinand, brisao je to ime iz članova akademije. Zast. Klofach pitao je ministra-predsjednika, nebi li on nastojao saznaći od pokrovitelja akademije za uzroke, s kojih je brisao Lava Tolstoja iz redova članova akademije česke. Težko da će dobiti odgovor.

Bennatu je odgovorio ministar Hartl na njegovu interpelaciju, što ju je bio postavio mjesecem oktobra prije izbora za zemaljski sabor u svrhu da se zastavi slavensko svećenstvo, pa da kod izbora ništa neradi.

Interpelant Benatu veli ministar, da je predbacio slavenskomu svećenstvu, bez da je naveo ni jednog slučaja, da zlorabi crkvu za narodno-političku agitaciju proti talijanskomu pučanstvu. Ovo, bez da je naveo i jednoga slučaja, moglo je ministru ostoboditi svakoga daljnega odgovora. Ali, ministar, po izvidih načinstvena, išao je s odgovorom i daje. Takve agitacije sa strane svećenstva da nejma ni u Trstu ni u Gorici. Gleda slavenskova svećenstva u Istri, na koje da je interpelant Benati stalno ciljao, da se je kad god dogodilo, da je prešlo medje zakonom dopušćene. I ministar ostao je dužan, kao i Benati da navede kakav primjer. Tako je prelas medja-dopuštenoga da se nemože odobravati. Godine 1891. da je c. k. namjestništvo g. 1891. putem ordinarijata uputilo svećenike o biju na rođnosti, da se, kod izbora malo suzdrži. Kod izbora 1895. i 1897. da su političke oblasti malo više pazile na držanje svećenika, pak u svakom slučaju putem ordinarijata gledale odpomoći. U poslijednjih godinah da su takovi slučaji sve redi. Slavensko svećenstvo Istre da je redi. Onda ni treba portulanom plovana.

(Talijansko svećenstvo valjda još nije uvidilo te potrebe — bar ministar toga o njem ne veli. Op. ur.) Prigodoni posliednjih pokrajinskih izbora koncem g. 1901. nebijaše nijedne takve pritužbe glede zloporebe crkve u političko-narodne svrhe. (Talijanskoj stranci nijedno s njihovimi svećenicima bilo je slobodno raditi što njim bilo drago, dočim se slavenski nisu smjeli ni maknuti. Op. ur.)

Isto je tako neutemeljena tvrdnja interpelanta Benati, da slovenski svećenici vrednuju Talijane kod obavljanja svetih činova. U deset godina da je samo jedan župnik uvredio kod krsta kumu — Talijanku, i tu da se je zakonito postupalo proti njemu.

S toga svega, zaključenje ministar svoj odgovor na interpelaciju Benata, nije on u stanju da tu interpelaciju uzme pod vodom, da izda kakve posebne naredbe ili dade posebne naputke.

Gospodin ministru velimo mi, da je morao Benatu otvoreno reći, da slavensko svećenstvo nije nikad ni jako ni malo agitovalo proti talijanskomu pučanstvu, nego ako je kad i što poduzeo, da je radio proti zloporebam prevarom, zavđenjem, kupovanjem, demoralizacijom talijanske stranke i njezinih pomoćnika, a na obranu hrvatskoga i slovenskoga naroda, i da mu to ni Benati, ni gospodin ministar Hartl, ni nijedan drugi ministar niko drugi u stavnjoj državi zabraniti nemože.

Glavna skupština „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru neće biti, kako bila je u novinama po- griešno javljeno dne 22. maja, nego dne 12. junija, što neka izvole uzeti na znanje svi članovi i prijatelji naše plemenite „Družbe“.

Budući utorak neće izaći „Naša Sloga“ radi Duhovskih blagdana. U odstetu predplatnicima dodali smo današnjemu broju prilog.

Sjećajte se „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru

Franina i Jurina.

Fr. Ma ča bi reč, da istarski kralji na- prediju onako naglo va bogatstvu. Jur. Zač jušu na našem siromašnem kmete. Fr. Ča munjen, da se pusti?

Jur. Morec znat, da ni pametan on, ki se krnjeli poda.

Fr. Ca biš teka Jurino ki zna va Portu- tulah u crkvi bolje pivat, popi ali kopaci?

Jur. Saku popi, ki su se za to učili.

Fr. Aj vero ne, lego kopač, zač je kroz tri dne procesijah jedan kopač vaik počel pivat prvi.

Jur. Onda ni treba portulanom plovana.

Razne vesti.

Političke:

Austro-Ugarska U austrijskoj delegaciji posije živo u razprave hrvatski delegat vitez Vuković. On je već do sada stvao više upita na ministra izvanjskih poslova i dotaknuo se raznih pitanja ličnih se pojedinim hrvatskim zemaljama ili hrvatskoga naroda u obči. Tako je spratio na dnevni red pitanje o zavodu sv. Jeronima predstavac austrijskoj vladi, da je podlegla spletom Madjara i kneževine Crnogore, koja se je vratiла sa Madjari proti hrvatskom zavodu u Rimu. On je uzeo takodjer u obranu sarajevskog nadbiskupa, koji je kod sv. Stolice odlučno prosvjedao u ime cijelog hrvatskoga naroda proti promjeni imena zavoda sv. Jeronima, i kojega radi toga napadaju protivnici hrvatskoga naroda.

Za razprave o bosanskih željeznicama rekao je vitez Vuković, da je naša monarchija po Bosni, Hrvatskoj i Dalmaciji upućena na Balkan, radi česa što je opravданo njegovo pitanje sa stanovištva hrvatskog delegata, da li ide naša uprava u Bosni i Hercegovini onim pravcem, koji tu uputo opravdava.

Što se tiče samouprave u Bosni, priznaje govornik, da ustavno stanja u svih područjima uprave možda ne bi bilo dobro, ali bi se svakako moralno današnje stanje po malo ukidati, jer ono izključuje svaku autonomiju. Od okupacije nastojigarska vlada, da bosansku trgovinu odvratи od njezinog naravnog pravca k dalmatinskoj obali i da ju navrне k Budimpešti i Rieti. On pita ministra, kada će se graditi željeznicu k Bugojna do Aržana, te traži izravnu vezu Dalmacije preko Bosne s monarhijom; spominje reformu desetine te druge važna gospodarska i prosvjetna pitanja.

Ministar Kallay odgovorio je na razne primjetbe pojedinih delegata glede Bosne-Hercegovine. Vitez Vuković odgovori, da će se moći graditi željeznička pruga Bojno-Aržano u smislu zakona nakon izgradnje pruge u Sandžaku, koja će biti gotova za tri godine. Kada će se bosanske željeznice priključiti turskim, nemože uopred kazati.

Gledje izravne sveze Dalmacije s monarhijom preko Bosne, i to od Knina na Novi, očituje ministar, da nemože u tom smislu poprimiti inicijative, jer ovakva pitanja mogu samo obje vlade zajednički rešiti. S bosanskog gledišta pozdravio bi gradnju ove pruge najtoplje.

Srbija U Biogradu ustrojio se je slaveni klub pod predsjedničtvom senatora Simića. Tomu klubu da je svrha promicanje uzajemnosti sa ostalimi Slaveni.

Rusija Ubiočica ministra Sipaginina, bivši sveučilišni džak Bašanov bio je radi svog zločina od vojnogčića suda na smrt odsudovan. Taj mladi zločinac da je sačuvao svoju hladnjokrvnost do zadnjeg časa. Ni smrtna osuda nije niti nimalo djelovala.

Francuzka Dne 13. t. m. na većer odputovao je predsjednik republike Loubet u pratnji predsjednika ministarstva Waldeck-Rousseau, ministra izvanjskih posala Delcassé-a i ministra mornarice Lanessan-a put Bresta, gdje će se ukrcati za Rusiju. Mnogobrojno občinstvo pozdravilo je predsjednika kličući: Živio Loubet! Živila republika!

Mjestne:

Promaknuti Velež. g. Ante Pipan, kapelan c. i kr. vojne mornarice u Puli je poznato obavili su se dne 12., 13., 14. i 15. ožujka o g. izbori za novo občinsko zastupstvo u Voloskom. Uzprkos bas strastvenoj agitaciji što ju doključeni Kalabrezi u Voloskom prije tih izbora razvile, uzprkos paklenom spletakom talijanske komune i nekoliko njemačkih glava u Opatiji, uzprkos blutavom pisanju talijanskog piacičenika Krstića ipak se Kalabrezi nenađe prikazati se kod izbora, već stisnute u najnižih mjestih. Trsje ili lože da su tamno kazale vrlo krasno i kad bi ostalo ono, što je još sada na trsu, imali bi bogatu berbu.

Sinoć je stigao u Pulu praćen glavnim stopom talijanske irentne pjesnik D'Annunzio.

D'Annunzio je najtrivijalniji nemralni pjesnik, što ih ima, i obezbećuje svojom gojnjom „mužom“ Italiju. Ozbiljan kritičar, koji je imao ustrpljivosti proživljanih njegova djela, našao ih je gradim u obliku i posve protuestetičkim; a gole nisu praščarska, tamo čitatelj zasprijećen silne dosade.

Pjesnikom brloga, pjevačem gadarija, livališu se židovsko-liberalni vikači i slavi novinstvo ove stranke. Neka ga slavi. Priča se, da je jednoč jedno prase gledalo Rafaellovu sliku i tablu nad vratinama nekog kramara, na kojoj je bila naslikana odrana svinja. Upitao ga, koja od ovih dviju slika ti se više sviđa? — On pokaza na tablu. Naravski!

Pisanju talijanskoga lista, nemožemo nadodati ništa, već čestitamo našim nešpašnicima na takom pjesniku-proroku!

Prvi Istarski kolok u Puli pridružuje, kako bi već javljeno, na duhovski ponedjeljak dne 19. maja, izlet u Lazu na moru. Ogromni program za zabavu može se dobiti u „Citaonici“ i u tiskarni Jos. Krmpolić i dr.

Pokrajinske:

Gosp. Vinko Šoplé, nadučitelj u Klani, vjenčao se je dne 14. maja sa cijenjenom gospodnjicom Ružicom Gostinčar iz Čabrunići, i tom prigodom sakupilo se je za „Družbu sv. Cirila i Metoda“ K 20. — Cestitano!

Iz Altire nam pišu 8. t. m.: U Alturi posjekli su nepoznati zločinci u ove zadnje dane više brajda ili vinograda. Tako su posjekli posjedniku Metodiju Sladonju 316 jama; Mihi Žudihu 2 reda po 25 jama i Ivanu Mariji Lupetinu 4 reda. To sve radi osobne osvete. U noći pakod 27.-28. aprila uboli su nožem vola u staji vezanog posjedniku Grgi Strmoticu. Jednu ranu zadali su mu u desni kraj prsiju, a drugu u lievi. Kad je vol bio uboden odmah je prekinuo težke željezne duple verige i prelomio gredu gdje je bio vezan. U obči pak je rečeno u Alturi se već nekoliko vremena ne smije ni poslije „Zdrave Marie“ izaći van iz kuće.

Ili se kradu kokoši, ili ovce, ili sjeku loze i ubijaju voli. Dakle svaki tjedan nešto mora se dogoditi. To su činjenice za koje znaju sva oblasti u Puli, pa isto neće nastojati, da bi barem za 3—4 mjeseca zanduri dosli u Alturu stanovati, du ukrote neke ptice, koji su u cijelom selu poznati kao zločinci. Ima i mnogo stranaca, koji su dosli ozgora i pokvarili naše domaće; i ove bi imali sve iztjerati iz naše občine kako je već više puta molilo na municipiju naš delegat.

Dakle, na koga spada, neka nastoji, da čim prije u Alturu bude žandarmerska postaja.

Iz Buzeta nam pišu 10. t. m.: Ako i kasno, vredno je, da zabilježite, da smo imali i mi ovđe radničkog krvimanja ili strajka: Pavao Bonetti i drug iz Trsta imaju ovđe u Poduku kamenolom, gdje radi 70—80 radnika. Ovi rade po 10'/2 sati na dan a dobivaju spono K 1.80 plaće, što je doista preveliko za onuhko sati radnije. Radi toga su dne 6. t. m. zapustili radnju te posli u Roč pitati gospodare, da im povisi plaću i snizi radnju na 10 sati. Pregovori trajali su dulje vremena i bi reč, da su se ipak nekako nagodili.

Flasko Voloskih Kalabreza Kako je poznato obavili su se dne 12., 13., 14. i 15. ožujka o g. izbori za novo občinsko zastupstvo u Voloskom. Uzprkos bas strastvenoj agitaciji što ju doključeni Kalabrezi u Voloskom prije tih izbora razvile, uzprkos paklenom spletakom talijanske komune i nekoliko njemačkih glava u Opatiji, uzprkos blutavom pisanju talijanskog piacičenika Krstića ipak se Kalabrezi nenađe prikazati se kod izbora, već stisnute u najnižih mjestih. Trsje ili lože da su tamno kazale vrlo krasno i kad bi ostalo ono, što je još sada na trsu, imali bi bogatu berbu.

Da se obrane od tuče naručili su tamno tri novu tučobranu od najveće vrsti, na čelu zadovoljili se ovom poštenom

čuškom pak da će mirovati. Nego trebalo tako ih imade sada Buzetinu u svemu za još malo volosko-opatijske trubile imati za norce. Costantini i Puović dali su po Krštu razrabiti u njihovo špudaceri, da su proti voloskom izborom uložili utok te da će izbori za sjegurno biti uništeni. Glupi i bedasti naši „maciči“, koji svaku bedastostu, što njim ju Kršić u svojoj „špudaceri“ načrka vjeruju, poskakivali od veselja da će se još jedanput kod izbora junaci — sakriti u konope. Costantini, Puović i Kršić dali se na delo, stavljati utok proti izborom i napokon ga nekako sastavili. Nego — parturijunt moneši nascitur ridiculus mus — od sto vukova jedva nešto zašutnjalo. Kad bio utok govor nisu ti talijanski „giureconsulti“ Voloskom znali kamo bi ga predali dali na občinu, ili na kapitanat ili čak na namjestničtvu. Posavjetovali se malko sa Mužgicami, koje su bile odrešile proti tomu, da se utok predao na občinu, pak su lepo zadnji dan zakonitog roka predali utok proti izborom na c. kr. kapetanat. Pošto se pak po § 32. o. i. r. za Istru takav utok mora predati na občinsko glavarstvo, kapitanat je rekurentom dr. Constantini i Puoviću povratio utok a međutim bijaše izteckao rok za utok. I proti ovdjeli c. kr. kapetanata je „mudri“ Costantini rekurirao. Namjestničtvu je za tražilo sve spise i danas dne 10. svibnja o. g. stiglo je rješenje Namjestničtvu na Costantinove utoke, kojima se ti utoci odbijaju kao neutemeljeni, jer u smislu spomenutog § utok proti občinskim izborom ima se uložiti kod občinskog glavarstva u roku od 8 dana, a posto u tom roku rekurenti nisu kod občinskog glavarstva podnijeli utoka nego je isti stigao na občinu jedva 9. aprila morao se isti, jer začinjen, odbiti. Koliko postenja imaju naši Kalabrezi u sebi možete suditi iz toga što su danus neposredno prije nego bijasne určeno spomenuto rješenje oko slavodobito pripovedali, da su voloski občinski izbori unisteni premda su dobro znali, da je baš protivno istina. Pak da nisu Arlekini, Buratuni, Frakanape?! Ni ova čuška neće ih opatjeti, jerbo čini se u isti, da su njim vrane možag izpile. Ta i jesu, jerbo imate nemože se razumiti kako nebi dva doktora prava: dr. Constantini i dr. Kršić i notar Puović, vijeće bankrotirane talijanske stranke u Voloskom, kolone Talijanstva u Luburnu, znali kamo se imaju predati utok proti občinskim izborom. Quem Deus perdere vult de-mentat (koga će Bog kazniti tomu pamet uzmci). I takove učenjake, pravoduziane i političare štite talijansko političko društvo za Istru u Volosku! O povera Italija! Dođući čedan konstituirat će se novo izabrano občinsko zastupstvo, kojenu želimu najbolji uspjeh radu za dobrobit ove naše občine i hrvatskog naroda u Istri.

Hrvaje Istrani:

Nepovoljno vrieme. Studeno vrieme, koje vlađa od zadnjih dana prošlog ujedeca, djeluje veoma nepovoljno na usjevje, površje, voćke i osobito na vinograde u Istri. Iza bure i sunčeve palogu dne 28. i 29. pr. mjeseca razvedriće se nebo, ali je odmah i studen pritisnula.

U noći od 30. aprila na 1. maja bilo je u raznih stranah naše pokrajine miruju, koji je u mnogih krajevih pocinio mnogo stote. Trpili su silno vinogradi u dolinu i u mizini. Proti tomu neotekivanom gestu pomoglo je si vinogradari kako su najbolje znali.

Tako nam pišu iz Buzetinje, da su ljudi palili po vinogradima gnji. U buketskoj dolini da bijaše upaljeno 2—3000 takvih kriesova, koji su dimom svu dolinu pokrili. Tim su se ljudi obranili od većeg pogibelji i škode, jer skode imade i tako u najnižih mjestih. Trsje ili lože da su tamno kazale vrlo krasno i kad bi ostalo ono, što je još sada na trsu, imali bi bogatu berbu.

Da se obrane od tuče naručili su tamno tri novu tučobranu od najveće vrsti,

čuškom pak da će mirovati. Nego trebalo tako ih imade sada Buzetinu u svemu za još malo volosko-opatijske trubile imati za norce. Costantini i Puović dali su po Krštu razrabiti u njihovo špudaceri, da su proti voloskom izborom uložili utok te da će izbori za sjegurno biti uništeni. Glupi i bedasti naši „maciči“, koji svaku bedastostu, što njim ju Kršić u svojoj „špudaceri“ načrka vjeruju, poskakivali od veselja da će se još jedanput kod izbora junaci — sakriti u konope. Costantini, Puović i Kršić dali se na delo, stavljati utok proti izborom i napokon ga nekako sastavili. Nego — parturijunt moneši nascitur ridiculus mus — od sto vukova jedva nešto zašutnjalo. Kad bio utok govor nisu ti talijanski „giureconsulti“ Voloskom znali kamo bi ga predali dali na občinu, ili na kapitanat ili čak na namjestničtvu. Posavjetovali se malko sa Mužgicami, koje su bile odrešile proti tomu, da se utok predao na občinu, pak su lepo zadnji dan zakonitog roka predali utok proti izborom na c. kr. kapetanat. Pošto se pak po § 32. o. i. r. za Istru takav utok mora predati na občinsko glavarstvo, kapitanat je rekurentom dr. Constantini i Puoviću povratio utok a međutim bijaše izteckao rok za utok. I proti ovdjeli c. kr. kapetanata je „mudri“ Costantini rekurirao. Namjestničtvu je za tražilo sve spise i danas dne 10. svibnja o. g. stiglo je rješenje Namjestničtvu na Costantinove utoke, kojima se ti utoci odbijaju kao neutemeljeni, jer u smislu spomenutog § utok proti občinskim izborom ima se uložiti kod občinskog glavarstva u roku od 8 dana, a posto u tom roku rekurenti nisu kod občinskog glavarstva podnijeli utoka nego je isti stigao na občinu jedva 9. aprila morao se isti, jer začinjen, odbiti. Koliko postenja imaju naši Kalabrezi u sebi možete suditi iz toga što su njim vrane možag izpile. Ta i jesu, jerbo imate nemože se razumiti kako nebi dva doktora prava: dr. Constantini i dr. Kršić i notar Puović, vijeće bankrotirane talijanske stranke u Luburnu, znali kamo se imaju predati utok proti občinskim izborom. Quem Deus perdere vult de-mentat (koga će Bog kazniti tomu pamet uzmci). I takove učenjake, pravoduziane i političare štite talijansko političko društvo za Istru u Volosku! O povera Italija! Dođući čedan konstituirat će se novo izabrano občinsko zastupstvo, kojenu želimu najbolji uspjeh radu za dobrobit ove naše občine i hrvatskog naroda u Istri.

Način pak da će mirovati. Nego trebalo tako ih imade sada Buzetinu u svemu za još malo volosko-opatijske trubile imati za norce. Costantini i Puović dali su po Krštu razrabiti u njihovo špudaceri, da su proti voloskom izborom uložili utok te da će izbori za sjegurno biti uništeni. Glupi i bedasti naši „maciči“, koji svaku bedastostu, što njim ju Kršić u svojoj „špudaceri“ načrka vjeruju, poskakivali od veselja da će se još jedanput kod izbora junaci — sakriti u konope. Costantini, Puović i Kršić dali se na delo, stavljati utok proti izborom i napokon ga nekako sastavili. Nego — parturijunt moneši nascitur ridiculus mus — od sto vukova jedva nešto zašutnjalo. Kad bio utok govor nisu ti talijanski „giureconsulti“ Voloskom znali kamo bi ga predali dali na občinu, ili na kapitanat ili čak na namjestničtvu. Posavjetovali se malko sa Mužgicami, koje su bile odrešile proti tomu, da se utok predao na občinu, pak su lepo zadnji dan zakonitog roka predali utok proti izborom na c. kr. kapetanat. Pošto se pak po § 32. o. i. r. za Istru takav utok mora predati na občinsko glavarstvo, kapitanat je rekurentom dr. Constantini i Puoviću povratio utok a međutim bijaše izteckao rok za utok. I proti ovdjeli c. kr. kapetanata je „mudri“ Costantini rekurirao. Namjestničtvu je za tražilo sve spise i danas dne 10. svibnja o. g. stiglo je rješenje Namjestničtvu na Costantinove utoke, kojima se ti utoci odbijaju kao neutemeljeni, jer u smislu spomenutog § utok proti občinskim izborom ima se uložiti kod občinskog glavarstva u roku od 8 dana, a posto u tom roku rekurenti nisu kod občinskog glavarstva podnijeli utoka nego je isti stigao na občinu jedva 9. aprila morao se isti, jer začinjen, odbiti. Koliko postenja imaju naši Kalabrezi u sebi možete suditi iz toga što su njim vrane možag izpile. Ta i jesu, jerbo imate nemože se razumiti kako nebi dva doktora prava: dr. Constantini i dr. Kršić i notar Puović, vijeće bankrotirane talijanske stranke u Luburnu, znali kamo se imaju predati utok proti občinskim izborom. Quem Deus perdere vult de-mentat (koga će Bog kazniti tomu pamet uzmci). I takove učenjake, pravoduziane i političare štite talijansko političko društvo za Istru u Volosku! O povera Italija! Dođući čedan konstituirat će se novo izabrano občinsko zastupstvo, kojenu želimu najbolji uspjeh radu za dobrobit ove naše občine i hrvatskog naroda u Istri.

Način pak da će mirovati. Nego trebalo tako ih imade sada Buzetinu u svemu za još malo volosko-opatijske trubile imati za norce. Costantini i Puović dali su po Krštu razrabiti u njihovo špudaceri, da su proti voloskom izborom uložili utok te da će izbori za sjegurno biti uništeni. Glupi i bedasti naši „maciči“, koji svaku bedastostu, što njim ju Kršić u svojoj „špudaceri“ načrka vjeruju, poskakivali od veselja da će se još jedanput kod izbora junaci — sakriti u konope. Costantini, Puović i Kršić dali se na delo, stavljati utok proti izborom i napokon ga nekako sastavili. Nego — parturijunt moneši nascitur ridiculus mus — od sto vukova jedva nešto zašutnjalo. Kad bio utok govor nisu ti talijanski „giureconsulti“ Voloskom znali kamo bi ga predali dali na občinu, ili na kapitanat ili čak na namjestničtvu. Posavjetovali se malko sa Mužgicami, koje su bile odrešile proti tomu, da se utok predao na občinu, pak su lepo zadnji dan zakonitog roka predali utok proti izborom na c. kr. kapetanat. Pošto se pak po § 32. o. i. r. za Istru takav utok mora predati na občinsko glavarstvo, kapitanat je rekurentom dr. Constantini i Puoviću povratio utok a međutim bijaše izteckao rok za utok. I proti ovdjeli c. kr. kapetanata je „mudri“ Costantini rekurirao. Namjestničtvu je za tražilo sve spise i danas dne 10. svibnja o. g. stiglo je rješenje Namjestničtvu na Costantinove utoke, kojima se ti utoci odbijaju kao neutemeljeni, jer u smislu spomenutog § utok proti občinskim izborom ima se uložiti kod občinskog glavarstva u roku od 8 dana, a posto u tom roku rekurenti nisu kod občinskog glavarstva podnijeli utoka nego je isti stigao na občinu jedva 9. aprila morao se isti, jer začinjen, odbiti. Koliko postenja imaju naši Kalabrezi u sebi možete suditi iz toga što su njim vrane možag izpile. Ta i jesu, jerbo imate nemože se razumiti kako nebi dva doktora prava: dr. Constantini i dr. Kršić i notar Puović, vijeće bankrotirane talijanske stranke u Luburnu, znali kamo se imaju predati utok proti občinskim izborom. Quem Deus perdere vult de-mentat (koga će Bog kazniti tomu pamet uzmci). I takove učenjake, pravoduziane i političare štite talijansko političko društvo za Istru u Volosku! O povera Italija! Dođući čedan konstituirat će se novo izabrano občinsko zastupstvo, kojenu želimu najbolji uspjeh radu za dobrobit ove naše občine i hrvatskog naroda u Istri.

Način pak da će mirovati. Nego trebalo tako ih imade sada Buzetinu u svemu za još malo volosko-opatijske trubile imati za norce. Costantini i Puović dali su po Krštu razrabiti u njihovo špudaceri, da su proti voloskom izborom uložili utok te da će izbori za sjegurno biti uništeni. Glupi i bedasti naši „maciči“, koji svaku bedastostu, što njim ju Kršić u svojoj „špudaceri“ načrka vjeruju, poskakivali od veselja da će se još jedanput kod izbora junaci — sakriti u konope. Costantini, Puović i Kršić dali se na delo, stavljati utok proti izborom i napokon ga nekako sastavili. Nego — parturijunt moneši nascitur ridiculus mus — od sto vukova jedva nešto zašutnjalo. Kad bio utok govor nisu ti talijanski „giureconsulti“ Voloskom znali kamo bi ga predali dali na občinu, ili na kapitanat ili čak na namjestničtvu. Posavjetovali se malko sa Mužgicami, koje su bile odrešile proti tomu, da se utok predao na občinu, pak su lepo zadnji dan zakonitog roka predali utok proti izborom na c. kr. kapetanat. Pošto se pak po § 32. o. i. r. za Istru takav utok mora predati na občinsko glavarstvo, kapitanat je rekurentom dr. Constantini i Puoviću povratio utok a međutim bijaše izteckao rok za utok. I proti ovdjeli c. kr. kapetanata je „mudri“ Costantini rekurirao. Namjestničtvu je za tražilo sve spise i danas dne 10. svibnja o. g. stiglo je rješenje Namjestničtvu na Costantinove utoke, kojima se ti utoci odbijaju kao neutemeljeni, jer u smislu spomenutog § utok proti občinskim izborom ima se uložiti kod občinskog glavarstva u roku od 8 dana, a posto u tom roku rekurenti nisu kod občinskog glavarstva podnijeli utoka nego je isti stigao na občinu jedva 9. aprila morao se isti, jer začinjen, odbiti. Koliko postenja imaju naši Kalabrezi u sebi možete suditi iz toga što su njim vrane možag izpile. Ta i jesu, jerbo imate nemože se razumiti kako nebi dva doktora prava: dr. Constantini i dr. Kršić i notar Puović, vijeće bankrotirane talijanske stranke u Luburnu, znali kamo se imaju predati utok proti občinskim izborom. Quem Deus perdere vult de-mentat (koga će Bog kazniti tomu pamet uzmci). I takove učenjake, pravoduziane i političare štite talijansko političko društvo za Istru u Volosku! O povera Italija! Dođući čedan konstituirat će se novo izabrano občinsko zastupstvo, kojenu želimu najbolji uspjeh radu za dobrobit ove naše občine i hrvatskog naroda u Istri.

Način pak da će mirovati. Nego trebalo tako ih imade sada Buzetinu u svemu za još malo volosko-opatijske trubile imati za norce. Costantini i Puović dali su po Krštu razrabiti u njihovo špudaceri, da su proti voloskom izborom uložili utok te da će izbori za sjegurno biti uništeni. Glupi i bedasti naši „maciči“, koji svaku bedastostu, što njim ju Kršić u svojoj „špudaceri“ načrka vjeruju, poskakivali od veselja da će se još jedanput kod izbora junaci — sakriti u konope. Costantini, Puović i Kršić dali se na delo, stavljati utok proti izborom i napokon ga nekako sastavili. Nego — parturijunt moneši nascitur ridiculus mus — od sto vukova jedva nešto zašutnjalo. Kad bio utok govor nisu ti talijanski „giureconsulti“ Voloskom znali kamo bi ga predali dali na občinu, ili na kapitanat ili čak na namjestničtvu. Posavjetovali se malko sa Mužgicami, koje su bile odrešile proti tomu, da se utok predao na občinu, pak su lepo zadnji dan zakonitog roka predali utok proti izborom na c. kr. kapetanat. Pošto se pak po § 32. o. i. r. za Istru takav utok mora predati na občinsko glavarstvo, kapitanat je rekurentom dr. Constantini i Puoviću povratio utok a međutim bijaše izteckao rok za utok. I proti ovdjeli c. kr. kapetanata je „mudri“ Costantini rekurirao. Namjestničtvu je za tražilo sve spise i danas dne 10. svibnja o. g. stiglo je rješenje Namjestničtvu na Costantinove utoke, kojima se ti utoci odbijaju kao neutemeljeni, jer u smislu spomenutog § utok proti občinskim izborom ima se uložiti kod občinskog glavarstva u roku od 8 dana, a posto u tom roku rekurenti nisu kod občinskog glavarstva podnijeli utoka nego je isti stigao na občinu jedva 9. aprila morao se isti, jer začinjen, odbiti. Koliko postenja imaju naši Kalabrezi u sebi možete suditi iz toga što su njim vrane možag izpile. Ta i jesu, jerbo imate nemože se razumiti kako nebi dva doktora prava: dr. Constantini i dr. Kršić i notar Puović, vijeće bankrotirane talijanske stranke u Luburnu, znali kamo se imaju predati utok proti občinskim izborom. Quem Deus perdere vult de-mentat (koga će Bog kazniti tomu pamet uzmci). I takove učenjake, pravoduziane i političare štite talijansko političko društvo za Istru u Volosku! O povera Italija! Dođući čedan konstituirat će se novo izabrano občinsko zastupstvo, kojenu želimu najbolji uspjeh radu za dobrobit ove naše občine i hrvatskog naroda u Istri.

Način pak da će mirovati. Nego trebalo tako ih imade sada Buzetinu u svemu za još malo volosko-opatijske trubile imati za norce. Costantini i Puović dali su po Krštu razrabiti u njihovo špudaceri, da su proti voloskom izborom uložili utok te da će izbori za sjegurno biti uništeni. Glupi i bedasti naši „maciči“, koji svaku bedastostu, što njim ju Kršić u svojoj „špudaceri“ načrka vjeruju, poskakivali od veselja da će se još jedanput kod izbora junaci — sakriti u konope. Costantini, Puović i Kršić dali se na delo, stavljati utok proti izborom i napokon ga nekako sastavili. Nego — parturijunt moneši nascitur ridiculus mus — od sto vukova jedva nešto zašutnjalo. Kad bio utok govor nisu ti talijanski „giureconsulti“ Voloskom znali kamo bi ga predali dali na občinu, ili na kapitanat ili čak na namjestničtvu. Posavjetovali se malko sa Mužgicami, koje su bile odrešile proti tomu, da se utok predao na občinu, pak su lepo zadnji dan zakonitog roka predali utok proti izborom na c. kr. kapetanat. Pošto se pak po § 32. o. i. r. za Istru takav utok mora predati na občinsko glavarstvo, kapitanat je rekurentom dr. Constantini i Puoviću povratio utok a međutim bijaše izteckao rok za utok. I proti ovdjeli c. kr. kapetanata je „mudri“ Costantini rekurirao. Namjestničtvu je za tražilo sve spise i danas dne 10. svibnja o. g. stiglo je rješenje Namjestničtvu na Costantinove utoke, kojima se ti utoci odbijaju kao neutemeljeni, jer u smislu spomenutog § utok proti občinskim izborom ima se uložiti kod občinskog glavarstva u roku od 8 dana, a posto u tom roku rekurenti nisu kod občinskog glavarstva podnijeli utoka nego je isti stigao na občinu jedva 9. aprila morao se isti, jer začinjen, odbiti. Koliko postenja imaju naši Kalabrezi u sebi možete suditi iz toga što su njim vrane možag izpile. Ta i jesu, jerbo imate nemože se razumiti kako nebi dva doktora prava: dr. Constantini i dr. Kršić i notar Puović, vijeće bankrotirane talijanske stranke u Luburnu, znali kamo se imaju predati utok proti občinskim izborom. Quem Deus perdere vult de-mentat (koga će Bog kazniti tomu pamet uzmci). I takove učenjake, pravoduziane i političare štite talijansko političko društvo za Istru u Volosku! O povera Italija! Dođući čedan konstituirat će se novo izabrano občinsko zastupstvo, koj

vjećnika austrijskog Lloyd-a. S njim da je stigao jednak način i jednom drugom višeniku. Taj način da je izdalo ministarstvo pošto se je uverilo, da je bio upravni višenik baron Rinaldi odlučno protivan, da se zadovolji lloydovim grijaćem, radi čega su nastali žalostni dogodaji prošloga mjeseca februara u gradu Trstu.

Ako je istina, da se je baron Rinaldi doista upravio skromnim zahtjevom lloydovih grijaća, i da je ministarstvo njega učinilo suodgovornim za strašne posledice nesugodnog strajka u Trstu, tada mu je oduzeo čast i službu upravnog višenika austrijskog Lloyd-a, tada će stalno svako pravedno i posteno srce tu vjest pozdraviti iskrenim zadovoljstvom.

Ali sa časom upravnog višenika austrijskog Lloyd-a spojena je i mastina plaća ili nagrada. Gospoda višenici tog društva imaju naime za ono par sjednica, što ih drže kod uprave - Lloydova gospodsku na gradu od kakovitih 12-15.000 kruna, a to nisu male suze!

Koliko poznamo mi gospodina barona Rinaldi-a, njemu će biti više za ono 12-15.000 kruna, nego li za časom upravnog višenika. I nedajemo mu posve krivo. Međutim valja čekati hoće li se ta vjest obistiniti.

Obiteljska žalost. Iz Trsta namjavljuju, da je u famošnoj javnoj bolnici preminula "dece" t. m. mladžadima i čestice djevojka Marija Nežić, kćerka rođenog i zaslužnog nadučitelja g. Antuna Nežića iz Pićna u Istri. Težko bolesna Marija pošla je u Trst tražiti leka ali ga na žalost nenađe već je pokosi, nemila smrt u čvjetu njezine mladosti, u 17. naime godini. Vrednoj pokojnici višenog pokoja a težko ucviljenoj obitelji g. Nežića naše iskreno sačešće!

Zahvale i priznanice nadbiskupu Stadleru. Iz svih hrvatskih zemalja dolaze presveteljemu sarajevskomu nadbiskupu dr. Josipu Stadleru zahvale i priznanice za njegovu muževnu, odlučnu i odrešitu rječ u obranu hrvatskog imena i naziva zavoda sv. Jeronima u Rimu.

U tom obziru prednjači svuda narodu rodoljubno naše svećenstvo, koje ceni, ljubi i štuje odličnoga muža i kao uzorog crkvenoga nadpastira i kao neustrašivoga hrvatskoga rodoljuba.

On je zaslazio u punoj mjeri, da mu se njegov narod izkaže svoje priznanje i svoju zahvalu na njegovom zauzimanju za prava hrvatskoga naroda.

Dušman hrvatskoga naroda navljuju dnevnicme nanj sa svih strana grožeti mu se svakojakim pedepsam i te je sveda dužnost naša, da ga mi svi za to odštetimo bar iskrenim priznanjem.

Mi se nadamo, da neće u tom pogledu ostati zadnjina ni naša Istra, osobito naše rodoljubno svećenstvo.

Na koncertu, Slovenskega pevskoga društva u Trstu 11. t. m. pjevala se medju ostalim i točka: "Slaven i pjesma". Rječi toj pjesni sastavio je g. dr. Dragan Lukež, a uglašio ju g. F. Mandić, slusatelj medicine. Oba gospodina jesu sinovi Istre. Pjesma bje odjevana majstorski, a koli g. pjesnik toli g. skladatelj bijaju burno pozdravljeni. Jer nam prostor lista nedozvoljava, nemožemo priobčiti teksta pjesme, koja je medjutim već tiskana bila na rasporedima, a obširniju ocjenu donjet ćemo u budućem broju.

Pišu nam iz Zadra: Usposobljeni učitelji. Od dana 5. t. m. pak slijedeći obdržali su se na ovom e. kr. muškom učiteljskom zavodu ispit usposobljenja. U svem se prikazalo 12 osoba, što za sve, što za pojedino predmete. Velika je većina kako čujemo dobro prošla. Iz Istre, dotično kvarnerskih otoka polagali ispit g. Ivan Radoslović, učitelj na Iloviku, i gojica. Jelka Radivoje, učiteljica u Omisliju.

Ohojica prešli su izpiti vrlo dobrim uspjehom, prvi se usposobio za podučavanje u obće na hrv. pučkim školama, a druga za poučavanje talijanskog jezika kao predmet na hrv. pučkim školama.

"Matica Hrvatska" obdržala je skoro dva puta skuplje nego li ga plaćaju u inozemstvu.

Ovaj jednostavni račun valjalo bi predočiti g. ministru trgovine i pitati ga, jesti pravedno, da uživaju tudinci naše proizvoda jestino na teret domaćih naših rezonika.

U tom pogledu morale bi nam služiti primjerom druge države, pak i nebile na glasu zbog uzorne uprave ili radi njihove veličine, sjaja i bogasta. Uzmimo za primjer malen i nebožat Grčku.

One izvaja ulje, vino, suho grozdje i druge svoje proizvode u manjoj mjeri. Kupac mora da plati izvozne ili daci na izvoz 22 po sto za ulje, 5 po sto za vino i 7 po sto za suho grozdje.

Tim načinom utjera grčka vlada godišnje milijune od inozemaca te podupire domaću trgovinu, koja neplaća nikakvog dacijskog carine.

I ovo je jednostavan račun, što no nam ga predstavlja malena kraljevina, koja se neponosi ni osobitim bogatstvom, ni veličinom državnici, kakvi upravljaju sudbinom europskih velevljastih.

Nebi se koji od državnih zastupnika potudio, to predložio, da se pošalje na nauke buduće naše državnike u priestolnicu nekadašnje velike i glasovite, a danas skromne i malene Grčke — u drevne Atene?

Kako je potonuo parobrod "Buda", državu Adrije na Rieci. Posto bijaše bez družbe većina mornara na potonutom parobrodu "Buda" naše krv i jeziki, zanimati će stalno našu čitatelju dozvati štograd pobjliže o toj nesreći: Španjolski list "La Informacion de Malaga" donosi izvadak izvješća, što ga je zapovjedništvo parobroda "Buda" podnijelo na luku oblasti Malagi. Iz njega vadimo: — Čim je prvi oficijal, gosp. Šepić, koji bijaše na straži, kad se je sukob dogodio, puslio glas alarme, odmah se pripravili barki, da se u more spuste. Prva je spuštena parasa od lieve strane, u kojom je zapovedao gosp. Glavan. Do malo odmah bude odrišena lieva pod zapovjedništvom mašinista g. Rusića.

Zapovjednik gosp. kap. Rukavina i prvi mašinista ostaše na parobrodu, da nastoje oko spuštanja drugih dvaju barka, koje su sa velikom potežkoćom bile spuštene.

Prva barka, pod zapovjedništvom drugog oficira, ukrepa dva putnika, dva grijaća, jednog praktikanta od mašine i tri mornara; svi ovi prekraće se na parobrod "Ariadne". Isti oficir povrati se s barkom i ukrepa grofcu Cremvill, još tri putnika i nstroma od palutbe. Druga barka, sa mašinistom gospodinom Rusićem spasila je tri putnika i pet ljudi od vojske. Treća barka sa drugim mašinistom, gosp. Kodrmacom spasila je dva putnika i pet mornara, i napokon četvrta barka, sa kojom je upravljal neumorni i valjanji zapovjednik gosp. Rukavina skupa sa prvim oficirom ukrepa ostale putnike i mornare, petnaest ljudi. Svega bijaše 18 putnika i 28 ljudi od vojske na brodu, ukupno 46 osoba. Nitko se nije izgubio. Zapovjednik gosp. kapetan Rukavina zadnji je sišao sa parobroda. Posto ovi bijuši na sigurnu, zapovjednik i drugi časnik povratili se u blizinu "Bude", te su sljali, sve dok je parobrod podpuno potonuo.

Porezovnici plaćaju — a drugi uživa! Jedan od glavnih uvjeta naprednici i provatači narodnog gospodarstva jest taj, da se podupire domaću trgovinu, obrt i poljodjelstvo koli od strane pojedinaca, toli od strane države ili zemlje. Kod nas žalibog nije vazda toliko. Kano dokaz ovoj tvrdnji navadjamo za danas slijedeći primjer. Država podupire domaću tvornice sladara ili cukara; ona pruža podporu domaćem parolodarskom družtvu austrijskogm lloyd-a za prevoz ili izvoz tog domaćeg proizvoda; plaća se visoke pristojbe za prolaz domaćih parobroda kroz kanal u Sueci, a naš slador dobiti ćeće u tujini u inozemstvu po 22 novčića kilo, dočim plaćamo mi domaći slador iz istih tvornica po 40 ili 44 nv. kilo. Iz našega zeta ide podpora tvornicama, Lloyd- itd. dak moramo plaćati za to domaći slador

Godine 1899. prestupilo je u kat. crkvu 50.000 nestorjanaca, 30.000 armenaca. Povrh toga u Englezkoj svake godine pređe u krilo crkve katoličke do 10.000 anglikanaca. Tako crkva katolička vazda pokazuje od postanka svoga život, napredak, jer u sebi ima život.

K. L.

Knjiga za 45.000 kruna. Iz Londona javljaju: Neki dan dražbovana je kod Sothebya glasovita knjiga "Royal Book" ili "Book for a King", koja je sastavljena po nalogu francuskog kralja Filipa god. 1279. a William Cascton ju je preveo i dao tiskati god. 1487. u Westminsteru. Knjiga, od koje još ima samo pet primjera, prodana je za 45.000 kruna. Jedan od tih pet primjera prodan je prošle godine za 31.000 kruna, ostala tri primjera nalaze se u javnih knjižnicah, gdje će vajda i ostati. Dražbovanje obavljeno je uz veliku uzbudjenost. Prva ponuda iznosila je 20.100 kruna, a napokon se dostao Quartet za 45.000 kruna.

Prvo slovensko skladište pokušava

Antona Černigoj

Via di Piazza vecchia 1, u kući Marenzi, podružnica stolarske zadruge u Gorici.

Skladišta u Solkanu - Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

Svaka je konkurenca nemoguća jer je pokuštao iz prve ruke.

Strana 1250

RJEČNIK

HRVATSKO-TALIJANSKI.

Pripravo ga za tisk
DRAGUTIN A. PARČIĆ
Hrvatski kanonik u Rimu.

Tisk pomožen i dopunjeno izdanje.

Cijena po izisku:
a) Meko vezan 6 kruna;
b) Tvrdi vezan 8 kruna.
Narudžbe nepredplaćene, od premažu se pouzećem.

ZADAR.
Tisk i naklada "Narodnoga Listu" 1901.

Strana 1250

Rodoljubi! Kupujte samo Cirilo-Metodijske žigice!

Podpisani preporuča p. n. občinstvu u Puli, osobito pako veleč, gg. svećenicima, učiteljima itd. iz okolice

Svoj krojački posao
na glavnom trgu (Foro) br. 6 u Puli,
u prvom katu.

U zalihi imade na izbor raznovrstne najmodernije tkanine za odiela, koja izvršuje točno po mjeri.

Anton Klement, krojački majstor.

Tiskara i knjigovežnica J. Krmpotić i dr. u Puli

preporuča:

1. Tiskanice za obćine.

1. Skrižaljka o izkazu epidemije. 2. Sveđača za oprost od prisutne službe. 3. „Omnibus“ tiskanice (skrižaljka bez teksta u glavi za svaku poruku). 4. Izkaz i svjedočka za djeke. 5. Ista u talijanskom jeziku. 6. Molba za oprost od prisutne službe. 7. Ista sa sveđečkom. 8. Inventar aktivni glava ili uložci. 9. Inventar pasivni glava (uložci). 10. Inventar mobilnih glava ili uložci. 11. Izkaz odgovornih troškova. 12. Stanje ukamačenih glavnica. 13. Izkaz o promjeni prebivanja neaktivnoga vojnicića (glava ili uložci). 14. Izkaz i sveđača za djeke i molitve. 15. Popis izbornika (glava ili uložci). 16. Glasovni izkaz i 16. a) Kontrolni izkaz za občinske izbore. 17. Dnevnik dohodaka i troškova. 18. Glavna kujica. 19. Pomoći dnevnik. 20. Zapisnik podnesaka (glava ili uložci). 21. Proračun, glava. 22. Proračun, uložci. 23. Zaključeni račun, glava. 24. Zaključeni račun, uložci. 25. Zapisnik o razgledu mrtvaca. 26. Ogledni listić o umrli. 27. Obiteljsko-obavjesnja skrižaljka. 28. Skrižaljka o ceni govedje krmne. 29. Zapisnik kaznenih prestupaka. 30. Prilog zaklj. računa (glava ili uložci). 31. Izkaz nadnica. 32. Zapisnik soli. 33. Prijavni i pregledni list za oprost poreza kod pećenja rakije za svoju robu. 34. Olćinska svjedocija za bolnice. 35. Knjižice sa kuponi za doznačbu soli.

2. Crkvene tiskanice.

1. Fides Nativitatis et Baptismi. 2. Fides Mortis. 3. Fides Matrimonii. 4. Testimonium status liberi. 5. Testimonium denuntiatio matrimonialium. 6. Nota pro instituendis denuntiatis. 7. Inventar (glava ili uložci). 8. Racun (2 arka). 9. Izvadak računa. 10. Izkaz glavnica (glava ili uložci). 11. Izkaz stalnih i promjenlj. za-kupinica. 12. Izkaz uplaćenih i zaostalih par-benih troškova. 13. Dnevnik dohodaka i troškova (glava ili uložci). 14. Izkaz povećanja ili umanjenja imetka. 15. Status animarum. 16. Liber baptizatorum. 17. Liber defunctorum. 18. Liber matrimoniorum. 19. Liber confirmatorum. 20. Namira vrhu krunata obligacija. 21. Zapisnik podnesaka. 22. Obiteljsko-obavjesnja skrižaljka.

3. Tiskanice za škole.

1. Ljepopisnice. 2. Zadraćnice. 3. Risanke. 4. Satnice. 5. Molba za oprost od školarine. 6. Pregled mjesecišnih školskih zaostalaka. 7. Razrednica. 8. Tjednik. 9. Glavni imenik. 10. Matica. 11. Imovni ili inventur. 12. Popis školske knjižnice. 13. Izkaz izostalaka. 14. Zapisnik podnesaka. 15. Školske vesti. 16. Svjedočba. 17. Odputnica. 18. Odzadnica. 19. Imenik po alfabetu; da je slijedeć po zakonu 31./7. 1895. za Istru, i to slijedeće obrazce: 20. A k § 1. 21. B k § 2. 22. C k § 3. 23. D k § 4. 24. E k § 4. 25. F k § 4. 26. G k § 5. 27. H k § 7. 28. I. k § 9. 29. M. k § 12. 30. L. k § 12.

4. Tiskanice za društva za štednju i zajmove te štedionice.

1. Doznačnice. 2. Zadržane knjižnice. 3. Štedioničke (uložne) knjižice. 4. Žadužnice. 5. Molbe za zajem. 6. Dnevnik blagajne. 7. Knjiga dužnika. 8. Knjiga članova. 9. Knjiga zadužnih dijelova. 10. Knjiga uložaka za Raiffeisenove. 11. Knjiga uložaka za občine Štedionice. 12. Doznačka za primetak. 13. Doznačka za izdatak.

5. Tiskanice za gospod. društva.

1. Dnevnik blagajne. 2. Knjiga vjerovnikova i dužnika. 3. Knjiga za skonto robe. 4. Knjiga priročna. 5. Zadržane knjižice.

6. Tiskanice za o. kr. poštne i brzojavne uredje na selima.

1. Quittung za poštare u obće. 2. Quittung za godišnji paušal. 3. Quittung za Belstellgebühr. 4. „Bericht“ za dopisivanje sarav-teljstvom. 5. Consignation za „Pensionsverein.“ 6. Verzeichnis a Conto-Abfuhren. 7. Verzeichnis Ansuchen und Cassastands-Nachweis. 8. Quartals-Ausweis, na pol arka. 9. Consignation für erhaltenre Verlage. 10. Ausweis über diei perio-plof. Pakete. 11. Quittung für Telegraphenverhältnisse. 12. Verzeichnis der Pensionsmitglieder.

7. Tiskanice za pravne poslove.

1. Tužbe. 2. Napis (rubrum) k tužbi. 3. Punomoći. 4. Predlog zapljene. 5. Napis k predlogu zapljene. 6. Kupoprodajne pogodbe. 7. Zadužnice za obetu porubu.

8. Razne knjige.

1. Koktelj: „Grammatik der kroatischen oder serbischen Sprache für die k. u. k. Kriegs-Marine.“ 2. Pjesma: „Putovanje ratnog broda „Marie Teresije“ u Antilu, Kubu itd.“ 3. Pjesma: „Pjesne pomorice ili putovanje ratnog broda „Frau Josipa I.“ u Kreto.“ 4. Pjesma: „Rat u Kini ili putovanje ratnih brodova „Elisabeth“ i „Aspern“ u Kini.“ 5. Knjižica: O pristojnom ponašanju, sastavio V. Rubesa.

Osim gornjih tiskanica imade pod-punu zalihu tiskanica u njemačkom jeziku za c. i kr. brodove, kojih izkaz se šalje franko poštarine.

Preporuča dalje zalihi papira koliko konceptnoga toli kancelarijskoga u svih formatima, težinah i crtanjih (rastriranju) na debelo (njemanje od svake vrsti 250 araka).

Omoti u svih mogućih formatima za privatne, trgovske ili službene svrhe.

Prima i izvršuje avakovrstne na-ručbe, posjetnice svih veličina, pozive, adresne karte, rasporedje i u obće sva-kovrstnu radnju zasjecajuću u tiskarsku i knjigovežku struku.

Tafta za turite od L. LUSER-A.
Najbolji i priznati lick
za kurje oči žuljevitost itd.

Glavno skladiste:

Ljekarna E. Schwenk, Beč-Meidling
Neka se piše:
Tafta
za turiste.
Dobiva se u svim ljekarnama.

U Trstu: J. Krmpotić & Park
Ravenski Lietenant & Park
Ravenski Lietenant & Park
Ravenski Lietenant & Park
Ravenski Lietenant & Park

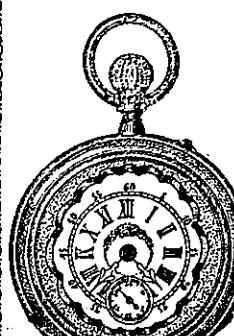
L. Malitzky

urar i srebrnar.

Via Sergia 65. POLA Via Sergia 65.

preporuča

Omega, Longines, Schaffhaus ura
za žep u zlatu, srebro i metalu koje su naj-
totejnje ure-kazalice,
dalje ura-budilica „Junghaus“, sobnih
satova raznih kovina i vrsti, svakovrstnih
zlatnih i srebrnih stvari, n. pr. prstena,
naušnice, narukvica, lanaca, igala, gumba
itd., sve najprikladnije
za darove o priliči sy. potvrde (berme).

„CROATIA“

osiguravajuća zadrgna u Zagrebu, stojeća pod zaštitom obćine slob. i kralj. glavnog grada Zagreba, otvorila je

GLAVNO ZASTUPSTVO za Istru, Gorice, Trst i Dalmaciju sa sjedištem u Puli.

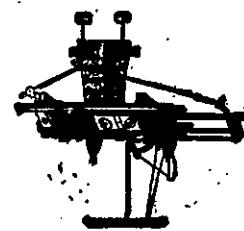
Upozorujemo svakog valjanog kućegospodara, da sve svoje zgrade i pokretnje osigura proti požaru i štetu od groma kod „Croatiae“ već načela radi, da novac ne ide u tudjinu.

Osiguranja se primaju uz vrlo niske cene i dobro jamstvo.

Mjestni zastupnici traže se u svim selima i gradovima Istre, Gorice, Trsta i Dalmacije. Ponude se šalju na

= Glavno zastupstvo „Croatiae“ u Puli.

STROJEVI ZA MALJE I ČARAPE

koliko za domaći, teške za uporabu obrta.
— Jedini i najnoviji sistem —

dobiva se kod tvrtke

MARIA SIMEONI

Trst, Corse N. 35.

Vlastita i odlikovana tvornica za

— MALJE I ČARAPE: —

Via dell' Olmo 7 — Trst.

U LJEKARNI

E. TOMAJA nasliednik A. WINGER

ZAGREB - Ilica broj 12 - ZAGREB

dobivaju se osim svih ostalih liekova nekoj obuci prokušani i vrlo koristni, osobito preporuči vrlo drevni ljekovi:

Mazilo proti kostoboli ili protin, rheumatizam, kalanju i trganju u kosti, ukočnosti ili grevom u žilah, holi u kukovim i kričkalim, kostom pogancu, probadanju, svakovrstnim nazebam. Cena 1 K. 60.

Sladka voda za kašalj ili breh i za prsa, kojom se lieti kašalj, prehlada ili katar u prsih, težko disanje, promoklosti i grlu. Cena 1 K. 60. h.

Plejčani željezoviti sirup djeluje proti slabosti, bledoci, skrofuloznosti, podbahlosti, djetinjoi kričljosti, žanskim bolestim, slabokrvnosti, nemoci. Cena flasci 2 K.

Pojačane žvake kapljice ili žvake žvake (Lebens-Essenz). Ovime se glasovito sredstvom očišćuju krv i zlatenica, popravlja i okrepljuje želudac, ublažuje glavnu bol, oblaščava teginju ili imunitenu, tjeri napuholj i vjetre, odljakanje se bol u dijetici, želudakne grete, žutica, groznica ili zmica, zavijanje ili griznja u trbuhi. Tko ova bol koristio djelujuću žvaku tikturu redovito piće sačinjava će si zdravije, tjelesnu snagu i zaprijeti razne bolesti. Cena flasci s napukom 1 K.

Frak za dugo ili za marvu, za konjki koh i katali, za volove, krave i svinje, za lagano dišenje, za objavljivanje želudca i probave, kada blago neće rđeniti pa se napije. Krave davaju od njega viši i bolje mleka, konji postaju eljni i jači. Cena jednom omotu 90. h.

Svakarake plitlike, najsigurnije sredstvo za dišenje i smrđenje želudca ili stomaka i crvja, za otvaranje, prolje zapaklini, navali krv u glavi i prsa, tromostiti ili težini. Cena statuljici 1 K. 40. h.

Mazilo za blago osobitu za kozje i volove proti kostenoj boli, srgčenim, nategnutim žilama, ukočnostim i oklinjim, posle težkoj napora, za objavljivanje i okrepljivanje žila i živaca. 1 flasa 1 K. 60. h.

Antiseptička voda za usta i zuha sačuva zubi od kvarenja, zapriječe i ublažuje zubobolje, aktivira meso oko zuba, razfriskuje usta, uklanja neugodan vonj. 1 flasa 1 K. 20. h.

Fina smrekova esencija (Eichenadel-Essenz) za čišćenje i razkušavanje zraka u sobah, za dihanje i za plućobolje. Po 1 K.

Tektuha proti izpadanju vlas i uvršćuje ukravene vlasne korenje vlas, odstranjuje prbuti i posipajuće ruse kose. 1 K. 60. h.

Mast proti itaču, krastan, perčini i osipinam. 1 lončić 1 K. 10. h.

Antistens. Prali proti znojenju ili potu, proti zajednici. Statuljica 1 K.

Tektuha za kurje oči, izvršno sredstvo za kurje oči i prstena; proizvaja gladost, njezinost, bijelo i floco obrazu i ruku. Cena većem lončiću 2 K. Tom spada još horakov sapun po 80. h.

Pader-eglantina najbolje sredstvo za poljenjavanje i pomladjivanje lica te posve ne-skodljiva i vrlo ugodnog mirisa. Nagradjen na pariškoj izložbi sa zadarskom diplomom. Dobiva se u boji bijeloj, razičastoj i žutkasto. Cena kutije 2 K.

Savon eglantina. Najljepji savon od svih savjana. On osvjejuće te pomlađuju lice. Sa-stavljen je od najsljedih tvari, a odlikuje se vanredno ljubim mirisom. Jedan komad stoji 1 K.

Creme eglantina jest izvrstno sredstvo proti svim manama teintu, kao što su pristići, sujeđice, crvene mrle, piege, opora kora i t. d. Usled sroga kemijskog sastava, ta se eglantina masni nikada ne pokvare, te po tome imade prednost pre svim ostalim sličnim sredstvima. Cena lončić 2 K.

Eau eglantine jest izvrstna i izkustrom prokušana voda za kosu. Njom se zapriječava izpadanje kose, onemoguće stvaranje perati i ojačava vlasnicu. Ova voda posjeduje također i lovo svojstvo, da podjeđuju kose i lep naravom srpi. Cena hodi 2 K. 30. h.

Mirisna žesta za sado kadil, nekoliko kapi sira po sobi preugodan miris. Flascica 1 K.

Antifebril. Prali proti grecini i zmicini. Manji bočica 1 K. 10. h.

Tko naruci od gorjnjih stvari za rokra nad plaćam poštarninu.

Fine parfume, mirisavo vodice, ruze pomade i boje za farbanje kose, da siede kose, počne, fine sapune, prška za gospode, sredstva za polj-pšaranje, prška za čišćenje zubi, spuže za umivanje, kefice za zube; razne sprave iz kuce, bandule, povode za rane, pojase, kurirke sprave, raskošna čaja, finog, Jamaka, Ruma, Malaga-vino, francuzkoga Cognaca dobiva se uz izvorne cene.

Zalija mineralnih voda. — Sve po novinam oglašene medicinske specijalitete.